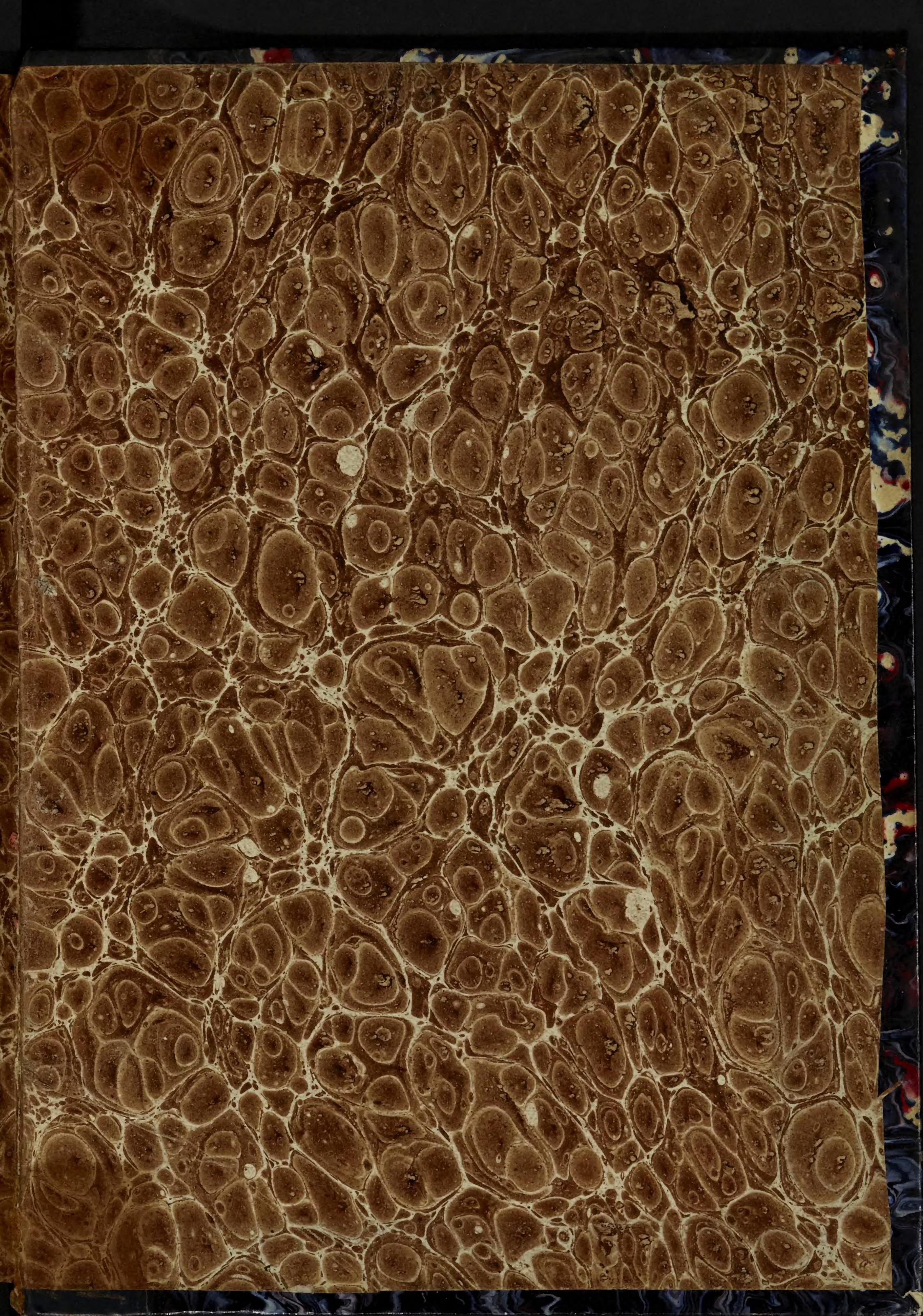
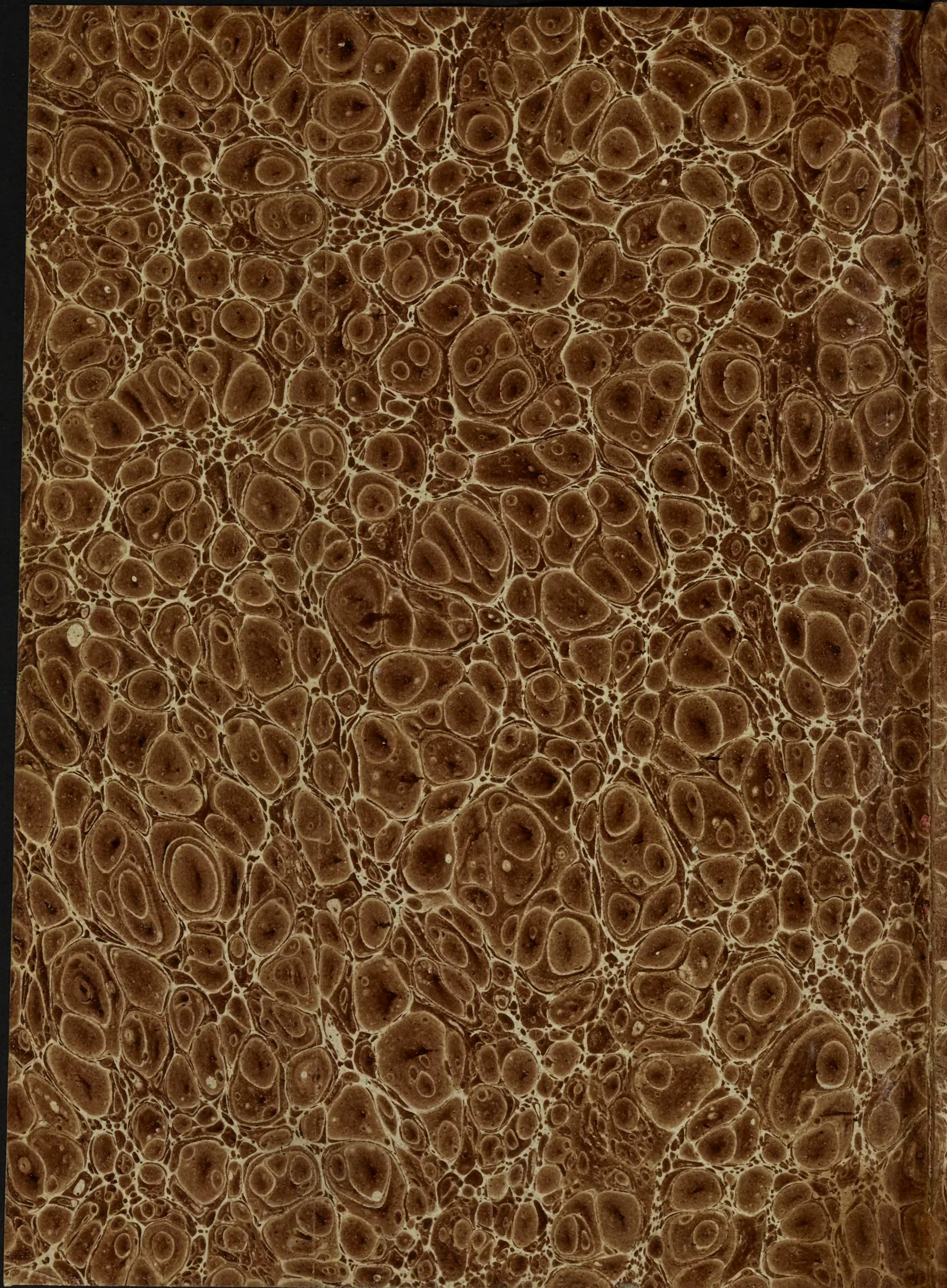
GRAMMA
PERSAN

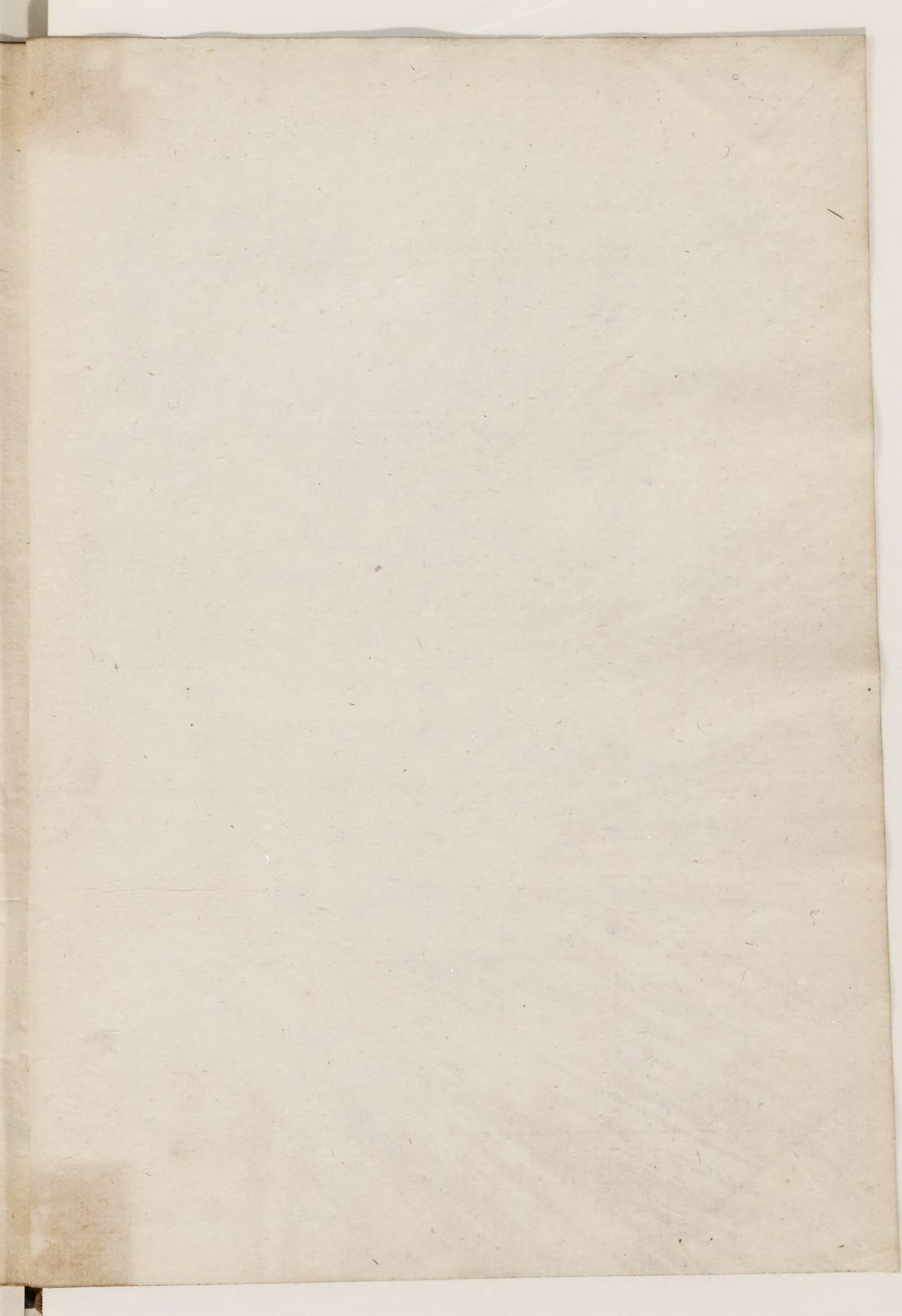
MANUSC.

ÉCOLE
ROYAL
DES JEUN
DE LANG
DE PAR

~~تحفه ال[illegible]~~

Elemens de la Grammaire Persanne

par

Mohammed ben hadji Elias

—

Avec une traduction turque interlineaire. — —

1 ۵۵

Ex cubiculo orientalium collegio Ludovici Magni 1755.

بیك یوز اوتوز درت سنه‌سی ذی الحجه‌سنك یدنجی کونی جمعه کیجه‌سی
ساعت اوجده قرق دقیقه‌ده نهایه کلمشدر

ساعت اوجده

ساعت سه

تحفهٔ زاهدیه

كتاب دانستن ايمت

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ الْقَوِيِّ الْجَبَّارِ والصَّلٰوةُ عَلَى النَّبِيِّ الْمُخْتَارِ مختاردر
حمد الله اچوندر ويو عليدر قوتلودر جباردر دخى رحمت نبى اوزرينه اولسون اول نبى كه

وعلى آله الاطهار وصحابته الاخيار اَمَّا بَعْدُ چنين ميكويد
دخى آلى اوزرينه اولسون ايل آل كه طاهر لردر دخى صاحبلرى اوزرينه اخياردرلر اول نشوبله ايدر

احوج الناس محمد بن حاجى الياس عفى الله عنهما
خلقك محتاج راغى حاجى الياس اوغلى محمد الله عفو ايلسون ايكيسنك كناهنى

بجهة النبى والعباس الزيلى كه چون صبيانرا
پيغمبر حرمتنه دخى عباس زيلى دندر كه چون اوغلنجقلره

بيش

بیش از تعلیم لغت عربی رغبت میدارند بکفتن زبان

سویلکه پارسی دیلنی طوتارلر رغبت اول عربی لغتن اوکرنمکدن

پارسی پس بجهة تعلیم ایشان این کتاب را برنسق

طریقی اوزرینه علم تصریف بو کتاب تعلیم ایتمزدن پس انلره

علم تصریف ساخته مشتمل برده قسم وچهار فصل

قسم اوزرینه فصل دردنجی دوردن دوزلدی اون قسم اوزرینه مشتملدر

اوّل مصدر قسم دوم ماضی قسم سیوم مستقبل قسم چهارم

اولکی قسم مصدردر ایکنجی قسم ماضیدر اوچنجی قسم مستقبل دوردنجی قسم

حال قسم پنجم امر قسم ششم نهی قسم هفتم نفی قسم هشتم جحد

حالدر بشنجی قسم امردر التنجی قسم نهیدر یدنجی قسم نفیدر سکزنجی قسم جحددر

قسم نهم اسم فاعل قسم دهم اسم مفعول فصل الاوّل

طقوزنجی قسم اسم فاعلدر اوننجی قسم اسم مفعولدر اولکی فصل

فی اسماء السماء والارضی فصل دوم در اعضای ناسی

بیانده اعضاسی آدم اوغلنلرینك یره وكوك منسوب اولنلرك ایكنجی فصل آدلری بیانده در

فصل سیوم در صناعات وآلت او فصل چهارم در حیوانات

ازنك آلتی بیانده در صنعتلرده دخی اوچنجی فصل دردنجی فصل حیوانانك

واعداد او تحفة الهاد به نام نهاده شد وبالله التوفیق

بیانده در دخی آنك صایسی تحفة الهادیه دیو اسم قنولمشدر توللرینه توفیق

وهو النعم التوفیق مثال المصدر فی زبان البارسی دانستن

ویردر اول الله نه كوكچك توفیق ویجمك لك اللهكدر مصدرك مثالی پارسی دیلنده بلمك

شناختن ۰ آموختن ۰ خواندن نوشتن ۰ فرمودن

بیورمق یازمق اوقومق اوكرنمك الكلمق

نمودن ۰ آمدن ۰ رفتن ۰ رفتن نشستن ۰ ورخاستن

كوستورمك كلمك كتمك سیچمق اوتورمق اوروطورمق

بُرْدَن ۔ آوَرْدَن ۔ خوردن ۔ آشامیدن ۔ چشیدن ۔ خاییدن ۔

التمك ۔ كتورمك ۔ يمك ۔ اچمك ۔ طتمق ۔ چينمك

کاویدن ۔ لیسیدن ۔ پروردن ۔ نگریستن ۔ دیدن ۔ شنیدن ۔

ككرمك ۔ يلامق ۔ بسلمك ۔ بقمق ۔ كورمك ۔ ايشتمك

پذیرفتن ۔ بوییدن ۔ آسودن ۔ کفتن ۔ تم زدن ۔ خاموش شدن ۔

قبول اتمك ۔ ييلمق ۔ دكلمك ۔ سوكلمك ۔ ايسم اولمق ۔ خاموش اولمق

بانك زدن ۔ كرفتن ۔ كزيدن ۔ بوسيدن ۔ مكيدن ۔ دراغوش كردن ۔

چغرمق ۔ دوتمق ۔ دشلمك ۔ ايسرمق ۔ اوپمك ۔ ايمك ۔ قوجمق

ماليدن ۔ دوشيدن ۔ لرزيدن ۔ لغزيدن ۔ ترسيدن ۔

اوغمق ۔ صغمق ۔ دترمق ۔ دايمق ۔ قورقمق

ترسانيدن ۔ افتادن ۔ انداختن ۔ افكندن ۔ نهادن ۔

قورقتمق ۔ دوشمك ۔ صالمق براقمق ۔ براقمق ۔ قومق

كذاشتن ۔ هشتن ۔ كشيدن ۔ پريدن ۔ جستن ۔ جستن ۔

وازكچمك ۔ صالى ويرمك ۔ چكمك ۔ اوچمق ۔ استمك ۔ صچرامق

يافتن ۔ فروختن ۔ خريدن ۔ ستدن ۔ دادن ۔ خواستن ۔

بولمق ۔ صاتمق ۔ صاتون المق ۔ المق ۔ ويرمك ۔ ديلمك

دريدن ۔ بريدن ۔ آغشتن ۔ تاختن ۔ شنافتن ۔ درنكيدن ۔

يرتمق ۔ كسمك ۔ طوغرمق ۔ چاپمق ۔ ايومك ۔ اكلنمك

كاشتن ۔ كاستن ۔ پوشيدن ۔ رستن ۔ چريدن ۔

اكمك ۔ اكسمك ۔ اورتنمك ۔ بتمك ۔ اوتلمق

چرانيدن ۔ درويدن ۔ داميدن ۔ چيدن ۔ نورديدن ۔

اوتلتمق ۔ بچمك ۔ صاورمق ۔ درمك ۔ بوكمك

سفتن ۔ سوراخ كردن ۔ ناليدن ۔ زنوبدن ۔ وركردن ۔

دلمك ۔ دلك ايلمك ۔ اكلمك ۔ اولمق ۔ قلدرمق

4

سوختن ۰ افروختن ۰ کوشیدن ۰ رسیدن ۰ خدمت کردن ۰

جوشیدن ۰ پختن ۰ پزیدن ۰ گداختن ۰ تراویدن ۰ ریختن ۰

پختن ۰ سرشتن ۰ جفسیدن ۰ آلودن ۰ استادن ۰

چکیدن ۰ جنبیدن ۰ سکزیدن ۰ پنداشتن ۰ انکاشتن ۰

آزمودن ۰ پرستیدن ۰ آمرزیدن ۰ آفریدن ۰ بخشیدن ۰

پسندیدن ۰ ساختن ۰ آراییدن ۰ خرامیدن ۰ تراشیدن ۰

آمیختن . درخشیدن . افشاندن . ریسیدن . بافتن . تافتن .

قوشمق   بلدرمق   صچمق   اکرمق   بولمق   بوکلک

گستردن . کشتن . وزیدن . گزیدن . شکفتن . گذاردن .

دوشمك   دونمك   اسمك   اوردلمك   عجیلمق   اوزدمك

شمردن . پیمودن . سنجیدن . کنجیدن . دزدیدن . آمیختن .

صیمق   اوغرلمق   طولمق   صیمق   اوغلمق   اصمق

شرهیدن . نگاه داشتن . نهفتن . باختن . بازیدن . نازیدن .

اویتمق   صقلمق   کزلمق   اوتوتمق   اویمق   نازلنمق

سنبریدن . خیسیدن . خیسانیدن . ساییدن . یوسیدن .

اکولنمك   اصلنمق   اصلتمق   سورلنمق   وازمك   چورمك

درآوردن . بیرون آوردن . بدرآوردن . پرسیدن . فرستادن .

ایچه کتورمك   طشره کتورمك   چیقوب کتور   صورمق   کوندرمك

اَنْگِیخْتَنْ ۔ بَرْکَنْدَنْ ۔ اَفْشُرْدَنْ ۔ گَرِیخْتَنْ ۔ کَنْدَنْ ۔ کاوِیدَنْ ۔

قالدرمق ۔ قوپرمق ۔ صقمق ۔ قچمق ۔ قوپرمق وقازمق ۔ ارشمك

خِراشِیدَنْ ۔ رَنْجِیدَنْ ۔ خِفَه کَرْدَنْ ۔ بَرْدارکَرْدَنْ ۔ نَواخْتَنْ ۔

قاشمك ۔ انجمك ۔ بوغمك ایلمك ۔ اصمق ایلمك ۔ اوغشمق

سُفْلِیدَنْ ۔ چاهِیدَنْ ۔ اَفْسُرْدَنْ ۔ سُرُودَنْ ۔ غَلْطِیدَنْ ۔

سقلنمق ویومق ۔ اوشمك ۔ طوكمق ۔ ایرلمق ۔ یوولنمق

شِناوِیدَنْ ۔ رانْدَنْ ۔ طِیرَه شُدَنْ ۔ فَرامُوشْ کَرْدَنْ ۔

صوده یوزمك ۔ سورمك ۔ قققمق ۔ اونتمق ایلمك

زاییدَنْ ۔ یادْکَرْدَنْ ۔ بالِیدَنْ ۔ یاوَه کَرْدَنْ ۔ ماشِتَنْ ۔ نِیاهِیدَنْ ۔

طوغمق ۔ انمق ۔ بویلمك ۔ یاوی قلمق ۔ بكزمك ۔ صیغنمق

لابَه کَرْدَنْ ۔ بایِسْتَنْ ۔ شایِسْتَنْ ۔ پاییدَنْ ۔ پُوییدَنْ ۔ خَتْنَه کَرْدَنْ ۔

یلوارمق ۔ كرك اولمق ۔ لایق اولمق ۔ كوزلمك ۔ یلمك ۔ سنت ایلمك

آساکشیدن. سرفیدن. توانستن. ورنشستن. فروآمدن
آسایلمه. اوکسرمك. کوچی بیلمك. اشغه اوتورمق. اشغه کلمك

فروبردن. اندوه کین کردن. مژده دادن. عطسه زدن.
اشغه ایلتمك. غصه‌لو. ایلاه. مشتلق ویرملك. اقسرمق

پژمردن. روزه داشتن. وضوساختن. نمازگذاردن.
صولمق. اوروج طوتمق. ابدست المق. نمازقلمق

تواضع نمودن. تفضل نمودن. ترحم کردن. دل مانده کردن
الچقلق. کوسترمك. اردقلق. کوسترمق. اسرکمك. کوکل قالمق. کوسترمق

انباشتن. آکندن. داخیدن. ورزیدن. بسودن. آماسیدن
طولدرمق. دقمق. طلاج. بنبق اتمق. اویکمك. الدبومق. شیشمك

شکافتن. پرداختن. تمام کردن جمع المصدر دانستن ها شناختن ها
یاردمق. بلکلر. تمام ایلمك. تمام کردن. الکلمك

آموختنها • خواندنها • نوشتنها • فرمودنها • نمودنها •
اوکرنمکلر اوقمقلر یازمقلر بیورمقلر کوسترمکلر

آمدنها • رفتنها • نشستنها • ورخاستنها • بردنها •
کلمکلر کیتمکلر اوتورمقلر قلقمقلر ایلتمکلر

آوردنها • خوردنها • آشامیدنها • چشیدنها • الی آخره •
کتورمکلر یمکلر ایچمکلر طتمقلر

نفی المصدر ندانستن • نشناختن • نیاموختن • نخواندن •
بلمامه اکلمامق اوکرنمامه اوقمامق

ننوشتن • نفرمودن • نه نمودن • الی آخره جمع نفی المصدر
یازممق بیورممق کوسترمامه

ندانستنها • نشناختنها • نیاموختنها • نخواندنها •
بلمامکلر اکلممقلر اوکرنمامکلر اوقمامقلر

نَنوِشْتَنِهَا . نفرمودنها . الی آخره **قسم دوم ماضی** دانست .

بلدی ، یازمقلق ، بیورمقلق

شِناخت . آموخت . خواند . نِوِشت . فرمود . نمود .

اکلدی ، اوکرندی ، اوقودی ، یازدی ، بیوردی ، کوستردی

الی آخره **جمع الماضی** دانستند . شناختند . آموختند .

بلدیلر ، اکلدیلر ، اوکرندیلر

خواندند . نوستند نِوِشتند . فرمودند . نمودند . الی آخره

اوقودیلر ، یازدیلر ، بیوردیلر ، کوستردیلر

مخاطب الماضی دانستی . شناختی . آموختی . خواندی .

بلدك سن ، اکلدك سن ، اوکرندك سن ، اوقودك سن

نِوِشتی . فرمودی . نمودی . الی آخره **مخاطب الماضی**

یازدك سن ، بیوردك سن ، کوستردك سن

دانستید. شناختید. اموختید. خواندید. فرمودید.

بلدیکوز اکلدیکوز اوکوندیکوز اوقودیکوز بیوردیکوز

نوشتید. الی اخره نفس متکلم وحده دانستم شناختم اموختم.

یازدیکوز بلدم بن اکلدم بن اوکوندم بن

خواندم. فرمودم. نمودم. الی اخره نفس متکلم مع الغیر

اوقودم بن بیوردم بن کوستردم

دانستیم. شناختیم. خواندیم. اموختیم. فرمودیم.

بلدک بز اکلدک بز اوقودق بز اوکوندک بز بیوردک بز

نمودیم. الی اخره قسم سیوم مستقبل بداند. بشناسد.

کوستردک بز بله اکلیه

بیاموزد. بخواند. بنویسد. بفرماید جمع مستقبل بدانند

اوکینه اوقیه یازه بیوره بیله لر

بشناسند · بیاموزد · بخواند · بنویسد · بفرماید ·
بیوره · پازه · اوقیه · اوکره · اکلیه‌لی

جمع مستقبل بدانند · بشناسند · بیاموزند · بخوانند ·
اوقیلر · اوکره‌نه‌لی · اکلیه‌لی · بیله‌لی

بنویسند · بفرمایند مخاطب المستقبل بدانی · بشناسی
اکلیه · بلهسی · بیوره‌لی · پازه‌لی

بیاموزی · بخوانی · بنویسی جمع مخاطب مستقبل · بدانید
بیله‌سز · پازه‌سن · اوقیه‌سن · اوزنه‌سن

بشناسید · بیاموزید · بخوانید · بنویسید نفس
پازه‌سز · اوقیه‌سز · اوکره‌نه‌سز · اکلیه‌سز

متکلم وحده بدانم · بشناسم · بیاموزم · بخوانم · بنویسم ·
پازم · اوقیم · اوکره‌م · اکلیم · بیلم

نفس

8

نفس متکلم مع الغیر بِدانیم . بِشناسیم . بخوانیم .

بلورز . اوکیه وز . اوقیه وز

بنویسیم قسم چهارم الحال میداند . می شناسد .

بیلور . اکلو . یازه وز

میآموزد . می خواند . می نویسد جمع الحال میدانند

یازر . اوقور . اوکینور . بیلورلر

می شناسند . می آموزند . می خوانند . می نویسند .

یازرلر . اوقورلر . اوکرنورلر . اکلولر

مخاطب الحال می دانی . می شناسی . می آموزی .

بلورسن . اکلرسن . اوکرنورسن

می خوانی . می نویسی جمع مخاطب الحال میدانید . می شناسید .

اکلرسن . بلورسن . یازرسن . اوقورسن

می آموزید • می خوانید • می نویسید نفس متکلم وحده

اوکونورسز اوقورسز یازرسز

میدانم • می شناسم • می آموزم • می خوانم • می نویسم •

بیلورم اکلرم اوکرنورم اوقورم یازرم

می فرمایم نفس متکلم مع الغیر می دانیم • می شناسیم •

بیوررم بیلورز اکلرز

می آموزیم • می خوانیم • می نویسیم • می فرماییم وبدخل

اوکرنورز اوقورز یازرز بیوررز

هذه الوجوه فی الحال می باید دانستن • می باید شناختن • می باید

بلمک گرک اکلمک گرک

آموختن • می باید نوشتن وبالنفی فی الحال نمی باید دانستن

اوکرنمک گرک یازمق گرک بلمک گرکمز

نمی

نمی باید شناختن • نمی باید آموختن • نمی باید خواندن من الحال

آکلمق کرکمز • اوکرنمك کرکمز • اوقومق کرکمز

می توان دانستن • می توان شناختن • می توان آموختن • می توان

بلمکه یاردر • آکلمغه یرد • اوکرنمغه یاردر

خواندن وبالنفی نمی توان دانستن • نمی توان شناختن • نمی توان

اوقومغه یاردر • بلمکه کوچ یتمز • آکلمغه کوچ یتمز • اوکرنمغه کوچ یتمز

آموختن • نمی توان خواندن • نمی توان نوشتن • نمی توان نمودن •

اوقومغه کوچ یتمز • یازمغه کوچ یتمز • کوسترمکه کوچ یتمز

نفس متکلم وحده نمی توانم دانستن • نمی توانم شناختن •

بلمکه کوچم یتمز • آکلمغه کوچم یتمز

نمی توانم آموختن • نمی توانم خواندن • نمی توانم نوشتن نفس

اوکرنمکه کوچم یتمز • اوقومغه کوچم یتمز • یازمغه کوچم یتمز

متكلم مع الغير نمی توانیم دانستن، نمی توانیم شناختن،
بیله‌کو جغز یمز — اکلمغه کوجغز یمز

نمی توانیم آموختن، نمی توانیم خواندن، نمی توانیم نوشتن،
اوکرنمغه کوجغز یمز — اوقمغه کوجغز یمز — یازمغه کوجغز یمز

نمی توانیم فرمودن، خلص المضارع خواهد دانستن،
بیلور دیلر — بیورمغه کوجغز یمز

خواهد شناختن، خواهد آموختن، خواهد
اکلوق دیلر — اوکرنلک دیلر

خواندن، خواهد نوشتن، خواهد فرمودن والمخاطب
اوقوق دیلر — یازمق دیلر — بیورمق دیلر

وحده خواهی دانستن، خواهی شناختن، خواهی
بیلک دیلرسن — اکلوق دیلرسن

آموختن خواهی خواندن خواهی نوشتن خواهی فرمودن

پیورمق دیلر یازمق دیلرسن اوقومق دیلرسن اوکرنمك دیلرسن

نفس متکلم وحده خواهم دانستن خواهم شناختن

بلمك دیلرم الکلمق دلرم

خواهم آموختن خواهم خواندن نفس متکلم مع الغیر

اوقمق دلرم اوکرنمك دلرم

خواهیم دانستن خواهیم شناختن خواهیم آموختن

اوکرنمك دیلرز الکلمق دلرز بلمك دیلرز

بالنفی نخواهد دانستن نخواهد شناختن نخواهد

الکلمق دیلمز بلمك دیلمز

آموختن نخواهد خواندن جمع غایب نخواهند دانستن

بلمك دیلمزلر اوقمق دیلمز

نخواهند شناختن ۝ نخواهند آموختن مفرد مخاطب

اکلمق دیلمزلر — اوکرنمك دیلمزلر

نخواهی دانستن ۝ نخواهی شناختن ۝ نخواهی آموختن ۝

بلمك دیلمزسن — اکلمق دیلمزسن — اوکرنمك دیلمزسن

نخواهی خواندن جمع مخاطب نخواهید دانستن ۝

اوقومق دیلمزسن — بلمك دیلمزسز

نخواهید شناختن نخواهید آموختن ۝ نخواهید

اکلمق دیلمزسز — اوکرنمك دیلمزسز — اوقومق دیلمزسز

خواندن نفس متکلم وحده نخواهم دانستن ۝ نخواهم

بلمك دیلمزم

شناختن ۝ نخواهم آموختن ۝ نخواهم خواندن نفس

اکلمق دیلمزم — اوکرنمك دیلمزم — اوقومق دیلمزم

متكلم مع الغير نخواهیم دانستن • نخواهیم شناختن •

اکلمز دیلمزز بلمك دیلمزز

نخواهیم آموختن • نخواهیم خواندن • نخواهیم نوشتن •

یازمغه دیلمزز اوقمغه دیلمزز اوکرنمك دیلمزز

وجه دیکر خواست دانستن • خواست شناختن •

اکلمغه دیلدی بلمك دیلدی

خواست آموختن • خواست خواندن جمع غایب

اوقمغه دیلدی اوکرنمك دیلدی

خواستند دانستن • خواستند شناختن • خواستند

اکلمغه دیلدیلر بلمك دیلدیلر

آموختن • خواستند خواندن مخاطب خواستی دانستن •

بلمك دیلدك اوقمغه دیلدیلر اوکرنمك دیلدیلر

خواسینی شناختن خواستنی آموختن خواستنی

اوکرنمك دیلدك — اکلمك دیلدك

خواندن جمع مخاطب خواستنید دانستن خواستنید

اکلمنی دیلدکوز — بلمك دیلدکوز — اوقمنی دیلدك

شناختن خواستنید آموختن خواستنید خواندن

اوقمنی دیلدکوز — اوکرنمك دیلدکوز

نفس متکلم وحده خواستم دانستن خواستم شناختن

اکلمنی دیلدم — بلمك دیلدم

خواستم آموختن خواستم خواندن نفس متکلم مع الغیر

اوقمنی دیلدم — اوکرنمك دیلدم

خواستیم دانستن خواستیم شناختن خواستیم

اوکرنمك دیلدك — اکلمنی دیلدك — بلمك دیلدك

12

آموختن خواستیم خواندن بالنفی نخواست دانستن
بلمك دیلدی
اوقمق دیلدی

نخواست شناختن نخواست آموختن نخواست
اوکرنمك دیلدی
اکلمق دیلدی

خواندن جمع غایب نخواستند دانستن نخواستند
بلمك دیلدیلر
اوقمق دیلدی

شناختن نخواستند آموختن نخواستند
اوکرنمك دیلدیلر
اکلمق دیلدیلر

خواندن مخاطب نخواستی دانستن نخواستی شناختن
اکلمق دیلدك
بلمك دیلدك
اوقمق دیلدیلر

نخواستی آموختن نخواستی خواندن جمع مخاطب نخواستید
بلمك دیلدکوز
اوقمق دیلدك
اوکرنمك دیلدك

دانستن ٭ نخواستید شناختن ٭ نخواستید

اوکرنمک — اکلمق دیلدکوز

آموختن ٭ نخواستید خواندن ٭ متکلم وحده نخواستم

دیلدکوز — اوقومق دیلدکوز — بلمک دیلدم

دانستن ٭ نخواستم شناختن ٭ نخواستم آموختن ٭

اکلمق دیلدم — اوکرنمک دیلدم

نخواستم خواندن ٭ متکلم مع الغیر نخواستیم دانستن ٭

اوقومق دیلدم — بلمک دیلدک

نخواستیم شناختن ٭ نخواستیم آموختن ٭ نخواستیم

اکلمق دیلدک — اوکرنمک دیلدک

نخواستیم خواندن اذا وقع الخبر من الماضی میدانست

اوقومق دیلدک — بیلوردی

جمع مى نوشت. مى خواند. مى آموخت. مى شناخت.

اكلدى اوكرنوردى اوقوردى يازردى

مى آموختند. مى شناختند. مى دانستند. غايب

بيلوردلردى اكلولردى اوكرنوردلردى

مى شناختى. مى دانستى. مخاطب مى نوشتند. مى خواندند.

اوقوردلردى يازردلردى بلوردك اكلوردك

مى دانستيد. جمع مخاطب مى خواندى. مى آموختى.

اوكرنوردك اوقوردك بلوردكوز

متكلم وحده مى خوانديد. مى آموختيد. مى شناختيد.

اكلوردكوز اوكرنوردكوز اوقوردكوز

مى خواندم. مى آموختم. مى شناختم. مى دانستم.

بلوردم اكلوردم اوكرنوردم اوقوردم

متکلم مع الغیر می‌دانستیم • می‌شناختیم • می‌آموختیم •

بلور ایدک   اکلر ایدک   اوکرنور ایدک

می‌خواندیم بالنفی نمی‌دانست • نمی‌شناخت • نمی‌آموخت

اوقور ایدی   بلمزدی   اکلمزدی   اوکرنمزدی

نمی‌خواند جمع غائب نمی‌دانستند • نمی‌شناختند • نمی‌آموختند •

اوقومزدی   بلمزلردی   اکلمزلردی   اوکرنمزلردی

نمی‌خواندند مخاطب نمی‌دانستی • نمی‌شناختی • نمی‌آموختی

اوقومزلردی   بلمزدک   اکلمزدک   اوکرنمزدک

نمی‌خواندی جمع مخاطب نمی‌دانستید • نمی‌شناختید •

اوقومزدک   بلمزدکز   اکلمزدکز

نمی‌آموختید • نمی‌خواندید متکلم وحده نمی‌دانستم • نمی‌شناختم •

اوکرنمزدکز   اوقومزدکز   بلمزدم   اکلمزدم

نمی آموختم ۰ نمی خواندم متکلم مع الغیر نمی دانستیم ۰ نمی شناختیم

اوکرنمزدم اوقیمزدم بلمزدک اکلمزدک

نمی آموختیم ۰ نمی خواندیم بحرف الشرط اگر میدانست ۰

اوکرنمزدک اوقیمزدک اکر بلیدی

اگر می خواند جمع غایب اگر می آموخت ۰ اگر می شناخت ۰

اکر اکلیبدی اکر اوکرنیدی اکر اوقیبدی

اگر می دانستند ۰ اگر می شناختند ۰ اگر می آموختند ۰

اکر بلورلردی اکر اکلیورلردی اکر اوکرنورلردی

اگر می خواندند متکلم وحده اگر می دانستم ۰ اگر می

اکر اوقیلردی اکر بلیدم اکر

شناختم ۰ اگر می آموختم ۰ اگر می خواندم متکلم مع الغیر

اکلیبدم اکر اوکرنیدم اکر اوقیبدم

اگر مى دانستيم ٭ اگر مى شناختيم ٭ اگر مى آموختيم ٭

اگر بلسيدك ٭ اگر اكلاسيدك ٭ اگر اوكرنيدك

اگر مى خوانديم قسم پنجم امر بدان ٭ بشناس ٭ بياموز ٭

اگر اوقيدك ٭ بل ٭ اكله ٭ اوكرن

بخوان ٭ بنويس ٭ بفرماى ٭ بنماى ٭ بپاى ٭ برو ٭ بنشين ٭

اوقى ٭ ياز ٭ بيور ٭ كوستر ٭ طور ٭ كيت ٭ اوتور

برخيز ٭ ببر ٭ بياور ٭ بخور ٭ بياشام ٭ ببخش ٭ بجاى

قالق ٭ ايلت ٭ كتور ٭ يى ٭ ايچ ٭ بغشله ٭ چيكنه

جمع الامر بدانيد ٭ بشناسيد ٭ بياموزيد ٭ بخوانيد ٭

بلك ٭ اكلك ٭ اوكرنك ٭ اوقيك

بنويسيد ٭ بفرماييد قسم ششم نهى مدان ٭ مشناس

يازك ٭ بيوروك ٭ بلمه ٭ اكلمه

مبیاموز ۰ مخوان ۰ منویس ۰ مفرمای ۰ منمای جمع نهی
اوکرتمه اوقومه یازمه بیورمه کوسترمه

منویسید ۰ مخوانید ۰ میاموزید ۰ مشناسید ۰ مدانید
یازمك بلمك اکلمك اوکرنمك اوقومك

مفرمایید ۰ منمایید قسم هفتم نفی نمی داند ۰ نمی شناسد
بیورمك کوسترمك بلمز اکلمز

نمی آموزد ۰ نمی خواند ۰ نمی نویسد ۰ نمی فرماید ۰ نمی نماید ۰
اوکرنمز اوقمز یازمز بیورمز کوسترمز

نمی آید جمع النفی نمی داند ۰ نمی شناسند ۰ نمی آموزند ۰
بلمزلر اکلمزلر اوکرنمزلر

نمی خوانند ۰ نمی نویسند ۰ نمی فرمایند ۰ نمی نمایند مخاطب النفی
اوقومزلر یازمزلر بیورمزلر کوسترمزلر

نمی دانی • نمی شناسی • نمی آموزی • نمی خوانی • نمی نویسی •
بیلمزسن • اوقیمزسن • اوکرنمزسن • آکلمزسن • یازمزسن

نمی فرمایی • نمی نمایی جمع مخاطب النفی نمی دانید • نمی شناسید
بیورمزسن • کوسترمزسن • بلمزسز • آکلمزسز

نمی آموزید • نمی خوانید • نمی نویسید متکلم وحده نمیدانم •
اوکرنمزسز • اوقیمزسز • یازمزسز • بلمزم

نمی شناسم • نمی آموزم • نمی خوانم • نمی نویسم متکلم مع
آکلمزم • اوکرنمزم • اوقیمزم • یازمزم

الغیر نمی دانیم • نمی شناسیم • نمی آموزیم • نمی خوانیم • نمی
بلمزز • آکلمزز • اوکرنمزز • اوقیمزز

نویسیم قسم هشتم جحد نداِنست • نشناخت • نیاموخت •
یازمزز • بلمدی • آکلمدی • اوکرنمدی

نمیخواند

نخواند، ننوشت، نفرمود، ننمود جمع الجحد ندانستند
بلمدیلر کوسترمدی پیورمدی یازمدی اوقمدی

نشناختند، نیاموختند، نخواندند، ننوشتند
یازمدیلر اوقمدیلر اوکرنمدیلر آکلمدیلر

نفرمودند، ننمودند مخاطب الجحد ندانستی، نشناختی
آکلمدک بلمدک کوسترمدیلر پیورمدیلر

نیاموختی، نخواندی، ننوشتی، نفرمودی
پیورمدک یازمدک اوقمدک اوکرنمدک

ننمودی جمع مخاطب الجحد ندانستید، نشناختید
آکلمدکوز بلمدکوز کوسترمدک

نیاموختید، نخواندید، ننوشتید متکلم وحده
یازمدکوز اوقمدکوز اوکرنمدکوز

نَدَانِسْتَم ° نَشَنَاخْتَم ° نَيَامُوخْتَم ° نَخَوَانْدَم ° نَنُوِشْتَم °

بلمدم اكلمدم اوكرنمدم اوقمدم يازمدم

متكلم مع الغير نَدَانِسْتِيم ° نَشَنَاخْتِيم ° نَيَامُوخْتِيم °

بلمدك اكلمدك اوكرنمدك

نَخَوَانْدِيم ° نَنُوِشْتِيم ° نَفَرْمُودِيم قسم نهم اسم فاعل

اوقمدك يازمدك بيورمدك

دَانِنْدَه ° شِنَاسِنْدَه ° آمُوزِنْدَه خَوَانِنْدَه ° نِوِيسِنْدَه

بلجي اكليجي اوكرنجي اوقيجي يازجي

فَرْمَايِنْدَه ° نُمَايِنْدَه جمع اسم فاعل دَانِنْدَه كَان ° شِنَاسِنْدَه كَان

بيورجي كوستيجي بلجيلر اكليجيلر

آمُوزِنْدَكَان ° خَوَانِنْدَكَان ° نِوِيسِنْدَكَان ° فَرْمَايِنْدَه كَان °

اوكرنجيلر اوقيجيلر يازجيلر بيورجيلر

نمايندهكا

نمایندگان مخاطب اسم فاعل دانندۀ . شناسندۀ

کوسترجیلر ‌ بیلیجی سن ‌ اکلیجی سن

آموزندۀ . خوانندۀ . نویسندۀ . فرمایندۀ . نمایندۀ

اوکرنجی سن ‌ اوقیجی سن ‌ یازیجی سن ‌ بیورجی سن ‌ کوستریجی سن

جمع مخاطب اسم فاعل داننده اید . شناسنده اید . آموزنده اید

بلیجی سز ‌ اکلیجی سز ‌ اوکرنجی سز

خواننده اید . نویسنده اید . فرماینده اید متکلم وحده

اوقیجی سز ‌ یازیجی سز ‌ بیوریجی سز

داننده ام . شناسنده ام . آموزنده ام . خواننده ام . نویسنده ام

بلیجیم ‌ اکلیجیم ‌ اوکرنجیم ‌ اوقیجیم ‌ یازیجیم

فرماینده ام . نماینده ام متکلم مع الغیر داننده ایم . شناسنده ایم

بیوریجیم ‌ کوستریجیم ‌ بلیجی یوز ‌ اکلیجی یوز

قسم دهم اسم مفعول نویسنده ایم ۝ خواننده ایم ۝ آموزنده ایم

اوکرنجی یور اوقیجی یور یازیجی یور

نوشته ۝ خوانده ۝ آموخته ۝ شناخته ۝ دانسته

بلنمشی اکلنمشی اوکرلمشی اوقنمشی یازلمشی

جمع اسم مفعول دانستگان ۝ رفته ۝ آمده ۝ نموده ۝ فرموده

بیورمشی کوسترمشی کلمشی کتمشی بلنمشلر

نوشتگان ۝ خواندگان ۝ آموختگان ۝ شناختگان

اکلنمشلر اوکرلمشلر اوقنمشلر اوقنمشلر یازلمشلر

مخاطب اسم مفعول دانسته ۝ شناخته ۝ آموخته ۝ خوانده

بلنمشسن اکلنمشسن اوکرلمشسن اوقنمشسن

جمع مخاطب اسم مفعول دانسته اید ۝ فرموده ۝ نوشته

یازلمشسن بیورلمشی بلنمشسن

شناخته اید ۝ آموخته اید ۝ خوانده اید ۝ نوشته اید ۝

بلمشسز اوقمشسز اوکرنمشسز اکلمشسز

متکلم وحده دانسته ام ۝ شناخته ام ۝ آموخته ام ۝

بلمشم اکلمشم اوکرنمشم

خوانده ام ۝ نوشته ام متکلم مع الغیر دانسته ایم ۝

اوقمشم یازمشم بلمشوز

شناخته ایم ۝ آموخته ایم ۝ خوانده ایم ۝ نوشته ایم ۝

اکلمشوز اوکرنمشوز اوقمشوز یازمشوز

فرموده ایم نوع دیگر دانسته شد نوع دیگر دانسته شود ۝

بیورمشوز بلندی بلنه

نوع دیگر دانسته می شود نوع دیگر بدانستی او ۝ بدانستی ایشان ۝

بلنور بلیدی اول بلیدی انلر

بدانسنی نوه بدانسنی شماه بدانسنی ما الفصل الاول
بیلدکسی بیلدکوزسز بیلدکبز

فی اسماء السماء والارض نام نامها نامور خدا آسمان
آد آدلی آدلو تنکری کوك

فلك چرخ شفق ستاره ستارکان اختر
چرخ م ایلدنلق یلدز یلدزلر یلدز

اختران سیاره سیارکان وارهفتست قمر ماه عطارد
آی یوریجی یوریجیلر یلدزلر عطارد یلدزی

تیر مریخ بهرام مشتری برجیس زحل کیوان
مریخ یلدزی مشتری یلدزی زحل یلدزی

زهره ناهید شمس آفتاب پروین بنات النعش برج
زهره یلدزی کون اولکر یدیکر یلدزی مردوق

بروج وآن دوازده است حمل. ثور. جوزا. سرطان. اسد.

ارسلان برجی . یینگچ برجی . قوزی برجی . اوکوز برجی . توزبر برجی

سنبله. میزان. عقرب. قوس. جدی. دلو. حوت.

بالق برجی . قوغا برجی . اوغلاق برجی . یای برجی . قویروغی اری برجی . ترازو برجی . بغدای برجی

بهشت. دوزخ. برق. صاعقه. رعد. میغ.

بلوت . کوك کورلدسی . یلدرم . م . طامو . اوچمق

ابر. تگرگ. یخ. نژم. باران. برف. ژاله. دمه. قوس.

الکیم سغه . دبی . چچی . قار . یغمور . قرغو . بوز . طلو . م

قزح. شبنم. سرد. سرما. گرم. گرما. آتش. زنه. فروز.

آتش
اود

دونرق . چقمق . ایسیج . صوق . م . چچی . م

زبانه. اخگر. انگشت. خاکستر. باد. بادها. باد مشرق.

مشرق یلی . یللی . یل . کول . م . کوز . یالن

بادِ گرم • بادِ گز • بادِ زمستان • بادِ قبله • بادِ مغرب

مغرب يلى — قبله يلى — قيش يلى — اكز يلى — اسيجاق يل

فردا • امروز • بامدادینه • بامداد • گاه • سپیده دم

ارته انلغى — وقت — صباح — طاڭليجاكى — بكون — يارين

روز • پرلی • دیکینه • دیك • پس فردا • فردادم • فرداینه

يارنكى — يارنكى كون — بوكون — دوون — دونكى — اسراغى كون — كون

شب • روزینه • روز • ازان وقت • امسال • پیرار سال

كيجه — اونكى يل — بو يل — اول وقتدن — كوندز — كوندزكى

دوشینه • دوش • شبانگاهینه • شبانگاه • شبینه

كيجه كى — اخشام — اخشامكى — دون كيجه — دون كيجه كى

عید فطر • عید • روزگار • هنگام • پرندوشینه • پرندوش

اصراغى كيجه — اصراغى كيجه كى — وقت — كون لر — بيرام — فطر بيرامى

عید اضحی · غره · سلخ · روشن · روشنی · تاریک ·

قربان بیرامی · ایک اول کونی · آخر کونی · ایدین · ایدینلق · قرانکو

تاریکی · چاشت · نماز پیشین · نماز دیگر · نماز شام ·

قرانکولق · قوشلق · اویله نمازی · ایکندو نمازی · مغرب نمازی

نماز خفتن · نماز صبح · رستخیز · این جهان · آن جهان ·

یتسو نمازی · صباح نمازی · قیامت · بو جهان · اول جهان

زمین · جای · کوه · معدن · سنگ · کلا · قلاده · ابرجن ·

یر · طورجق یر · طاغ · معدن · طاش · قشق · بوغنق · بلزك

خلخال · خاک · کلوخ · گل · ریگ · آب · دریا · کشتی · پل ·

کوپری · کمی · دکز · صو · قم · بلچق · کسك · طپراق · منکل

رود · چشمه · جوی · چاه · دلو · مناره · خانه · بام · روزن ·

دره · کوز · ایرق · قیو · قوغا · منار · او · دام · پنجره

دَر • آستان • ستون • پرده • بهار • تا • بستان • پاییز • زمستان •
قپو ایشك دیرك پرده یاز دك باغ کوز قیش

خیمه • خرگاه • سایه • سایبان • راه • اندر • پی • پگه • دور •
چادر قره ایو کولکه کولکه‌لك یول ایلرو ایز اردیجه کلیجی ایراق

نزدیك • بالا • زیر • فراز • نشیب • بلند • شاخ • شکوفه •
یقین یوقارو آشغه یوقش اینش یوجه بداق چچك

برگ • میوه • نوباوه • سیب • امرود • گلنار • نالانك • آلو •
یپراق یمش نوفایده الما ارمود نار چیچکی فیشنه اریك

بید • گردکان • رزح • غوره • جفته • خوشه • خربوزه • هندوانه •
سکود جوز باغ قوروق اصمه سلقم قاون قارپوز

خربوز • گندم • جو • گاورس • عدس • زیره • بوغنج • شینست •
م بغدای اریه طاری مرجمك کمون چورك اوتی طورق اوتی

21

دبه، کوی، چراگاه، پنبه، کدو، کزر، سپی، پیاز، کباه، کاهو

مارول، اوت، کوپی، صوغان، محله، اوتلاق، پنبوق، قبق، کزنزه، صرمساق

سپند، سماروغ، سپرم، خبزو، پیچه، پسته، بخله

بغله، فستق، مانتر، صرمسق، خطمی، ریحان، بوزدلاك

شنبلید، شترغاز، آوینش، برك، اسپوس، علك

مرزنکی صقز، نغنه، ابه کومجی، کوبیکو اوتی، کوله کی، بویه اوتی

چنگال، برم آورد، فراخ، دراز، کوتاه، کرد، هوار

دوز، قیسق، دکرمی، قیشه، اوزون، ایکك، قاضی کوکسی

درشت، نرم، تنك، پهن، سخت، سست، نه، آری

بلی، یوق، کلنسك، قتی، انی، طار، بمشق، ایری

اکنون، سطبر، نبست، باریك، فربه، لاغر، نزار

نه ازق، ارق، سمز، انجه، یوق، یوغن، شملك

هست الفصل الثانی فی بیان اعضا آناسن چه، چیزی،
وار، نه، نسنه

یکنجی فصل بیاننده در آدم اوغلنلرنک اعضاسیچون

مرد، زن، نر، ماده، خون، کوشت، رک، پی، پوست،
ار، عورت، ارکك، دیشی، قان، ات، طمر، سکر، دری

چرم، ادیم، بچه، کهواره، بکسو، مغز، استخوان،
کون، اوغلان، بشك، بریانی، ایلیك، سنکك

بزرک، کوچك، خرد، پس، پیش، پیشانی، موی،
اولو، کیچی، اوشاق، اردن، اوکدن، آلن، قیل

کیسوی، بسیار، اندك، زود، آهسته، دیر، سفید،
صاچ بلوکی، چوق، آز، تیز، اردقون، کیچ، اق

سیاه، کبود، نیل، زرد، سبز، سرخ، کوش، کوه،
قره، کوك، چوین، صارو، یشل، قزل، قولاق، طاغ

سوراخ . شوخ . روی . رخ . خال . نبك . بد . كندم گون

سياه چرده . زرد چرده . چشم . پله . مژه . بينا . لوج

زنخ . خشك . تر . اشك . پيشانی . ابرو . مكلم . دهن

بوی . لب . كلو . سخن . بانك . غنك . خنبو . زبان . كنك

لال . بی زبان . زنخ . ربيش . محاسن . سبلت . كردن

بنا كوش . دوش . پهلو . شانه . پشت . دست راست

دست چپ • دروغ • كر • درست • انكشت • ناخن •

صول ال يالان اكرى بتون برمق طرناق

مشت • كف • وارن • بغل • خوى • سينه • شش •

يمرق ايا ادسلك قولتوق در كوكس اوپكه

پستان • دل • تهيگاه • شكم • زهره • سپرز • كرده •

امجك يورك بوش بكره قرن اود طلاق بوكرك

روده • نافه • دنبه • دم • پيه • آبدان • شاشه • كمين •

بوغرسق كوبك قيورق قوتى ايچ ياغى قوق سيدك

كوه • سركين • زهار • زانو • پور • لنك • پاى • پاشنه • بزول •

بقاسى تزسى قشق دزى بالدر انجك ايق اوكچه طپوق

ساق • فرزند • پسر • كودك • جوان • برنا • فرتوت • پدر •

انجك اوغل اوغلان كجك يكيت يكيت بونمش اتا

مادر . برادر . خواهر . دختر . پدراندر . زن پدر . زن کا . در

انه . قرداشی . قز قرداشی . قز اوغلان . اوکی انه . قاین انه . قاین انه

داماد . پسراندر . دختراندر . عروس . عروسی . دوشیزه

کویکو . اوکی اوغل . اوکی قز . کلین . دوکون . قز اوغلان

بیوه . آبستن . همسایه . زنده . مرده . تندرست . حواب

دول عورت . یوکلو عورت . قوکشی . دیری . اولو . صاغ . اویقو

بیمار . تب . لرزه . گرگین . خارش . ریم . غدم . ابله . مربو

صیرو . اسمه . دترمه . کیجیلا . اویوز . [illegible] . بی‌ال . قبجوق . عزکو

مرک . بنده . چاکر . کنیزک . برده . آزاد . آشنا . بیگانه

اولوم . قول . خدمتکار . قروش . قول قروش . بنده آزاد . بلشق . یاد

مهمان . کسی . میزبان . خردمند . بی خرد . دیوانه . ارزان

قونق . کیسه . قونق صاحبی . عاقللو . عاقلسز . دلو . اوجوز

گران • توان • ناتوان • نیرو • کشتی • توانا • درویش • خفته

اغر کوجلو کوجسز قوت کورشی کوجلو بی بنه درویش اویومش

بیدار • مست هشیار • دلیر • سوار • پیاده • مهتر • کهتر

اویانق بیله مست ایق بهادر اتلو یایاق اولو کیجی

نخست • بیشتر • بیشترین • افزون • افزون تر • کم • کمتر

اولکی اوله اوکلدرک ارتوق ارتوقراق اکسک اکسلرک

به • بهتر • وام • وام دار • سوکند • کواه • کواهان

ایو یکراک ارتیج بورجلو اند طنوق طنوقلر

کنشت • دیر • چلیپا • کی • خود • وی • ام • آن • کسی

کلیسا م خاج تیجی کندی اول م اول کمسه

مردم • کجا • اینجا • آنجا • کدام • که • کو • اینک • من • ما

ادم قنده بونده انده قنقی کیم قنی بونده بن بز

24

تو • شما • ایشان • همه • چون • چونی • چگونه • چند •
سن سز انلر دکلی نیجه نیجه سن نه درلو قنچ

چندان • چندین • چنین • چنان • همچنین • همچنان •
اولقدر بوقدر بویله انلکبی بونجلین انجلین

دیگر الفصل الثالث فی اسماء الصناعات والالات او شمشیر •
دخی قلیچ

کارد • استن • سرتراش • مقراض • غلاف • نیام • کمان • یای
بچاق م بری صندی قین

زه • تیر • پیکان • سپر • خود • آهن • آهنکر • سندان •
کرش اوق تمرن قلقان اشق دهور دمرجی اورص

ماشه • خایسک • سوهان • فسانه • تبر • درودگر •
قصاج چکیج بلکو بیه فسانه بالطه دولکر

اَرَّه • تیشه • جوسبای • اسکنه • ماهه • دوك •

بچقو کسر دوزدری ایی دمری ماله ایك

سوزن • سوزنکر • میبس • ارزیز • سرب • روی •

ایکنه ایکنه‌جی باقر قلای قورشون توج

آسیاب • آسیابان • ناودان • برزکر • هیش • کردون •

دکرمن دکرمن‌جی اولوق اکنجی صبان فلکی

یوغ • سمه • نوار • رسن • داس • نان • نان وا • سبو •

بویندرق سلکوه اورغان ایب اوراق اتمك اتمکجی کیله

پرویزن • آرد • غربیل • هیزم • هیمه • من • وقیه •

الك اون م اودون م بطمن اوقه

ماست • شیر • مسکه • روغن • دوغ • فله • پینو •

یوغورت سود تره یاغ یاغ ایران اغز کشك

کفش • کفشگر • موزه • درفش • دوال • جولاه •

بشمق بشمقجی ادك بیز قییش جولها

تار • پود • ریسمان • کلوله • بادریسه • ملاده • کنه‌ور •

اورشی تهتهی ایلك یوماق اغرشق م کوملوك

سرنج • انکژده • سرابنم • رنکریز • زرکر • زر • سیم • کورکن •

سلکلی قضتی [illegible] بویاجی قویومجی التون کمش سیمی قرنجی

یارو • مرده شوی • انکبین • شهد • دوشاب • مویز •

کوزلك ادلوبیوبجی بال اوغول بال بکمز قورو اوزم

شیرین • مزه • بی مزه • کلوکیر • تلخ • ترش • دیک • دیک پایه

طتلو طاتز طتسوز بغازدوبجی اجی الكتی چوملك متاج پایه

سفال • کاسه • سبو • جاروب • ملعقه • کوزه • نهره •

صقسی چناق دستی سیلکی قاشوق بردق ایاق

نمد ۰ زین ۰ تنگ ۰ پاردم ۰ لجام ۰ افسار ۰ تازیانه ۰ افسا

کچه ایر قولان قوشقون اویان یولار قمچی

نو ۰ کهنه ۰ جامه ۰ شلوار ۰ پیرهن ۰ دگمه ۰ گریبان ۰

یکی اسکی طون ایچ طونی کوملك ایلیو یقه

جامه خواب ۰ بستر ۰ کرباس ۰ رکوی ۰ آستین ۰ دامن ۰

یورغان دوشك بز اسکی بز ینك اتك

بخیه ۰ کورکوره ۰ خشکی ۰ کلاه ۰ پوستین ۰ دستار ۰

تکش الادوکمه قوری بورك کورك دولبند

انگشتری ۰ نگین ۰ گوشواره ۰ گوش ۰ مروارید ۰ افسر ۰

یوزك قاش کوپه قولاق انجو تاج

به ۰ پوج ۰ بانو ۰ بای ۰ افراز الفصل الرابع فی اسماء

ایوه عورت دولتلی ایق الثیاب

الحیوانات اسب. استر. اشتر. مرکب. مادیان.

آت قاطر دوه اشك قسراغ

گاو. گوساله. گاوساله. ماده گاو. گاومیش. خر.

صیغر بوزاغو ایکی بیللق صغر اینك صو صیغری اشك آطاسی

یکساله. برنك. رهوار. خنك. کوهان. نخجیر.

بر ییللق ایکی ییللق یورغه بوز آت اورکج او

شکار. دام. آهو. خرگوش. گوسفند. بزغاله.

او دوزاق کیك طوشان قیون اوغلاق

کشنبز. برهار. بره. کله. رمه. کله بان. شبان.

قوزی سوری ایچی صوزماج چوبان

سم. سرو. بشم. پشك. شبر. کورك. کفتار. روباه.

طرنق بوینوز قیون قیغی ارصلان قوزی سرتلان تلکی

خرس • پلنك • خوك • يوزبنه • يوز • سك • كربه • اشغور •

ايو قپلان طوكوز ميمون پارسی ايت كدی پورسوق

دله • راسو • سوسمار • ماهی • ملخ • بزغ • كشف • خارپشت •

سكسار كلنجك كلر بالق چكركه قورباغا قبلوبغا كيرپی

خارچنك • زلو • نهنك • مار • كژدم • موش • كورموش •

نهنك سلوك صواميچ ايلان عقرب صچان كور سچان

شب تاب • شب پره • كنجلير • مكس • خزوره • مور • رتجه •

ايلدز قوردی پاره سه ايت بالغی دوكيچ سپك اشك قوردوغی قرنجه

شبش • كيك • رشكه • كرم • ديلوك • زنبور • منج •

بيت برة پت صركه سی قورت بو ارو م

كندو • پروانه • دال • سما • هدهد • كلنك • كاشكينه • تيهو •

قوان كلبك قرتال ايپك لی طورنه اری قوشی چيل كلكيك

اسفرود • بط • مرغاب • کبک • فاخته • سمانه • سرخاب

بغرتلق • قاز • اوردك • کلیك • اوکیك • بلدرجین • اغج ققره قوشی

هزاردستان • جغو • حبارى • کلاغ • زاغ • کلاجه • کبوتر

بلبل • طوغی • چرغی طوغی • قرغه • قره جه قرغه • سقشغان • کوکرجین

بوم • تذرو • سرخاب • کنجشک • پرستو • ماکیان • تخم مرغ

بیغوش • سلکون • اکرنه • سرچه • قرلنغچ • طوق • یومرده

دروغ • صدق • تنها • جدا • بهم • سیر • گرسنه • تشنه

یلان • کرچك • یالکوز • ایرو • بله • طوق • آج • صوسیز

اضافت اسماء برین موجب است

نام من • تهی • پر

بنم آدم • بوش • طولو

نام ما • نام تو • نام شما • نام او • نام ایشان • نام همه

بزم آدمز • سنك آدك • سزك آدکز • انك آدی • انلرك آدی • دوکلینك آدی

نوع دیگر بَامَنْ • بَامَا • بَاتُو • بَاشُمَا • بَااُو • بَا اِیشَان •
بنمله • بزمله • سنکله • سزکله • انکله • بونلرله

مَاهَمَه • نوع دیگر بِی مَنْ • بِی مَا • بِی تُو • بِی شُمَا • بِی اُو •
دکلی ایله • بنسز • بزسز • سنسز • سزسز • انسوز

بی اِیشَان • بی هَمَه • نوع دیگر مَرَا • مَارَا • شُمَارَا • تُرَا • اُورَا •
انلرسز • دوکلیسز • بکا • بزه • سزه • سکا • اکا

اِیشَانْرَا • هَمَه رَا • نوع دیگر تَابَمَنْ • تَابَمَا • تَابَتُو • تَابَشُمَا •
بونلره • دوکلی • تابکا • تابزه • تاسکا • تاسزه

تَابَاُو • تَابَاِیشَانْ • تَابَهَمَه • نوع دیگر اَزْمَنْ • اَزْمَا •
تااکا • تابونلره • تادوکلیه • بندن • بزدن

ازتو • ازشما • ازاو • ازایشان • ازهمه • نوع دیگر
سندن • سزدن • اندن • انلردن • دکلیدن

ازان من ◦ ازان ما ◦ ازان تو ◦ ازان شما ◦ ازان او ◦ ازان ایشان ◦

بنمدر ، بزمدر ، سنکدر ، سزنکدر ، انکدر ، بونلرککدر

ازان همه نوع دیگر بعد از من بعد از ما ◦ بعد از تو ◦ بعد از شما ◦

دکلی نکدر ، بندنصکره ، بزدن صکره ، سندن صکره ، سزدن صکره

بعد از او ◦ بعد از ایشان ◦ بعد از همه نوع دیگر نزد من ◦

اندن صکره ، بونلردن صکره ، دکلیدن صکره ، بنم قتمده

نزد ما ◦ نزد تو ◦ نزد شما ◦ نزد او ◦ نزد ایشان ◦ نزد همه ◦ نوع دیگر

بزم قتمزده ، سنك قتکده ، سزك قتکوزده ، انك قتنده ، بونلرك قتنده ، دکلی قتنده

پیش من ◦ پیش ما ◦ پیش تو ◦ پیش شما ◦ پیش او ◦ پیش ایشان ◦

بنم اوکمده ، بزم اوکمزده ، سنك اوکنده ، سزك اوکوزده ، انك اوکنده ، انلرك اوکنده

پیش همه نوع دیگر در من ◦ در ما ◦ در تو ◦ در شما ◦ در او ◦

دوکلینك اوکنده ، بنده ، بزده ، سنده ، سزده ، انده

در ایشان • در همه نوع دیگر غیر از من • غیر از ما • غیر از تو •

انلرده • دوکلیسنده • بندن غیری • بزدن غیری • سندن غیری

غیر از شما • غیر از او • غیر از ایشان • غیر از همه نوع دیگر

سزدن غیری • اندن غیری • انلردن غیری • دکلندن غیری

برای من • برای ما • برای تو • برای شما • برای او • برای ایشان •

بنم ایچون • بزم ایچون • سنک ایچون • سزک ایچون • انک ایچون • انلرک ایچون

برای همه نوع دیگر بیشتر از من • بیشتر از ما • بیشتر از تو •

دکلی ایچون • بندن اوکدنراک • بزدن اوکدنراک • سندن اوکدنراک

بیشتر از شما • بیشتر از او • بیشتر از ایشان • بیشتر از همه •

سزدن اوکدنراک • اندن اوکدنراک • انلردن اوکدنراک • دکلیدن اوکدنراک

نوع دیگر بهتر از من • بهتر از ما • بهتر از تو • بهتر از او •

بندن یکراک • بزدن یکراک • سندن یکراک • اندن یکراک

بهتر از شما • بهتر از ایشان • بهتر از همه • **در بیان عدد**

سزدن یکراک • الاردن یکراک • دکلیدن یکراک

یک • دو • سه • چهار • پنج • شش • هفت • هشت •

بر • ایکی • اوچ • دورت • بیش • التی • یدی • سکز

نه • ده • یازده • دوازده • سیزده • چهارده • پانزده •

طقوز • اون • اون بر • اون ایکی • اون اوچ • اون دورت • اون بیش

شانزده • هفده • هجده • نوزده • بیست •

اون التی • اون یدی • اون سکز • اون طقوز • ایکرمی

سی • چهل • پنجاه • شصت • هفتاد • هشتاد •

اوتوز • قرق • الی • التمش • یتمش • سکسان

نود • صد • دو صد • سه صد • چهار صد • پنج صد •

طقسان • یوز • ایکی یوز • اوچیوز • دورت یوز • بیش یوز

ششصد • هفت صد • هشت صد • نه صد • هزار •

التی یوز — یدی یوز — سکز یوز — طقوز یوز — بیك

دو هزار • سه هزار • چهار هزار • پنج هزار • شش هزار •

ایکی بیك — اوچ بیك — دورت بیك — بیش بیك — التی بیك

هفت هزار • هشت هزار • نه هزار • ده هزار • بیست هزار •

یدی بیك — سکز بیك — طقوز بیك — اون بیك — ایکرمی بیك

سی هزار • چهل هزار • پنجاه هزار • شصت هزار • هفتاد هزار

اوتوز بیك — قرق بیك — اللی بیك — التمش بیك — یتمش بیك

هشتاد هزار • نود هزار • صد هزار • دو صد هزار •

سکسان بیك — طقسان بیك — یوز بیك — ایکی یوز بیك

سه صد هزار • چهار صد هزار • پنج صد هزار •

اوچ یوز بیك — دورت یوز بیك — بیش یوز بیك

ششصد هزار • هفت صد هزار • هشت صد هزار •

آلتی یوز بیك — یدی یوز بیك — سکز یوز بیك

نه صد هزار • هزار بار هزار •

طقوز یوز بیك — بیك کره بیك

• تمت •

دوکاه

ای بنم کون یوزلی نکارم صارلالم اوزندهب یورمه
سنی کورجکز قالمز قرارم صارلالم اوزند وهب یورمه
سنك عشقك بنم بغرم باش ایدر اولودا ولمز برلکیده دوش ایدر
برشفتالو بنم کوکلم خوش ایدر صارلالم اوزندودب یورمه
کتورك مصحفی ایچلم اندی اقدی چشم یاشی سلره دوندی
سزده عادت بویلمی اولو افندی صارلالم اوزندودب یورمه

سکاه مربع

دمبدم قان اقیدر بو چشم کریانم بنم ایکلدرکون مکانی ناله وزارم بنم
محزن درد الم درشمدیلك کارم بنم نیجه کوندر جقمدی سینه جانانم بنم

دوکاه

نه عشقه خبر ایدراولدم نه عقله یارم نه کاری باشه ایلدی نه بللو کارم
بلانی عشقله حقاکه نیدوکم بلمسم بواکلنور المدن عاشق زارم

مقام عجم ربع

ای فلك یارم کبی بر بی وفا کوردکمی هیچ یارم کبی بلاکش مبتلا کوردکمی هیچ
بونجه یلدر دور ایدرسن بو جهانی سرتسر بو سرفراز سیراب دلربا کوردکمی هیچ

بوتوی حسنك بکم وار دجه رخسار اولمده
عاشق بیچاره نك چشم دوراقن اولمده
طلعتی رخساره بقدجه آنی دردو قدر
طرزو دولفك کبی عقلی پریشان اولمده

سحر وقتنده عشاقه نصیبن بخش ایدر رزاق
خذوا ارزاقكم لا تغفلوا یا ایها العشاق

بو مدروقت خذمت حین دولت اشرف ساعت
فقوموا واذكروا قبل صلوة الفجر والاشراق

بصر غافللری ایچون بصر غافل بصر قلمز
فدوموا وافتحوا ابصاركم یا ایها العشاق

صنجل لعلی زلالكدن بكون درت نسنه ای دلبر
بری شهد و بری شكر بری زمزم بری كوثر

كوزك كوكلم الوب اغلراو دربغرمه درت نسنه
بری تیر و بری فتنه بری تیغ و بری خنجر

بو درت نسنه كی قان اغلر سنك هجركده ای دلبر
بری خامه بری كوزم بری نامه بری دفتر

بو درت حق یاری امیرمز محمد دن علی حق
بری صدیق بری عمر بری عثمان بری حیدر

صاچك بوی نسیمیدن بو درت نسنه كی میسر اولدی
بری مسكی بری سنبل بری عود و بری عنبر

بحر هزج قصیر کفت مصطفی

اجوب اذن کورث اشبو جهانی یودرطو یمز غنی پیر وجوانی
حمام آغوسنی افاقه صا چمش قاننده بر دررشا هلر قالنی
سوب خلقی حسودت خلقن اچمش دمز هیچ کمسیه جعت وکفانی
اکر قاردنی اچقسه بر نظرده نیجه بیك عورت اولور انك آیی
وکر عطشن اولوربر نفسده اچراب وفرات ونیل وتونی
براتشدرکه دشمش بودیاده یاقاردبدز تومازکوشه میانی
ویادریادر اولحدت ایدرکم ایده اغراق قومایه شرق وشامی
الوم قورخوسنه خوف اتمیالوم اکا اوغرامسه در خاص وعامی
ایا مصطفی فناده اولمه غمناك بوکوپریدن کلن کچرهمدامی
مفاعیلن مفاعیلن فعولن بتر سالکمه نصیحت اکله حالی

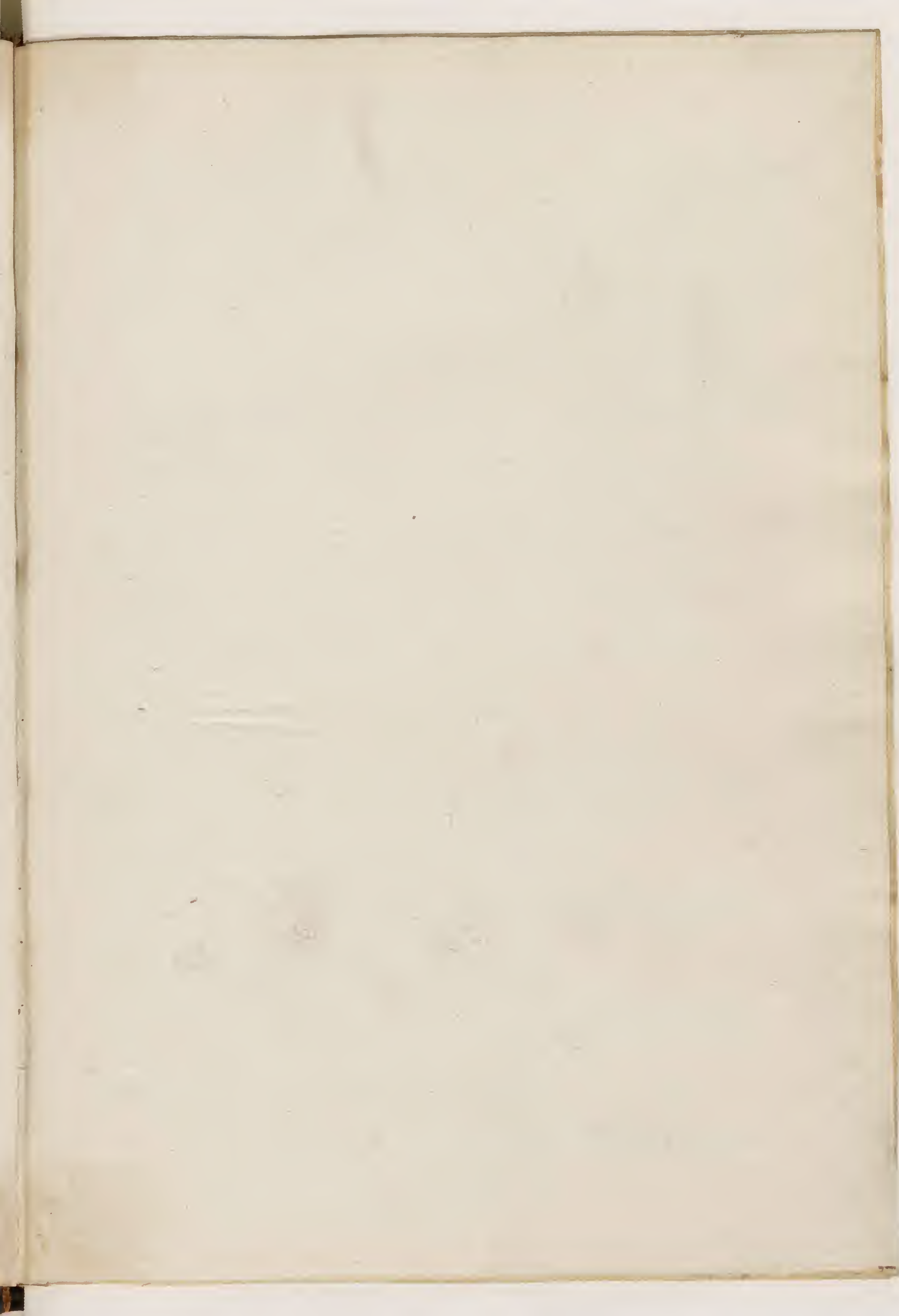
الهی

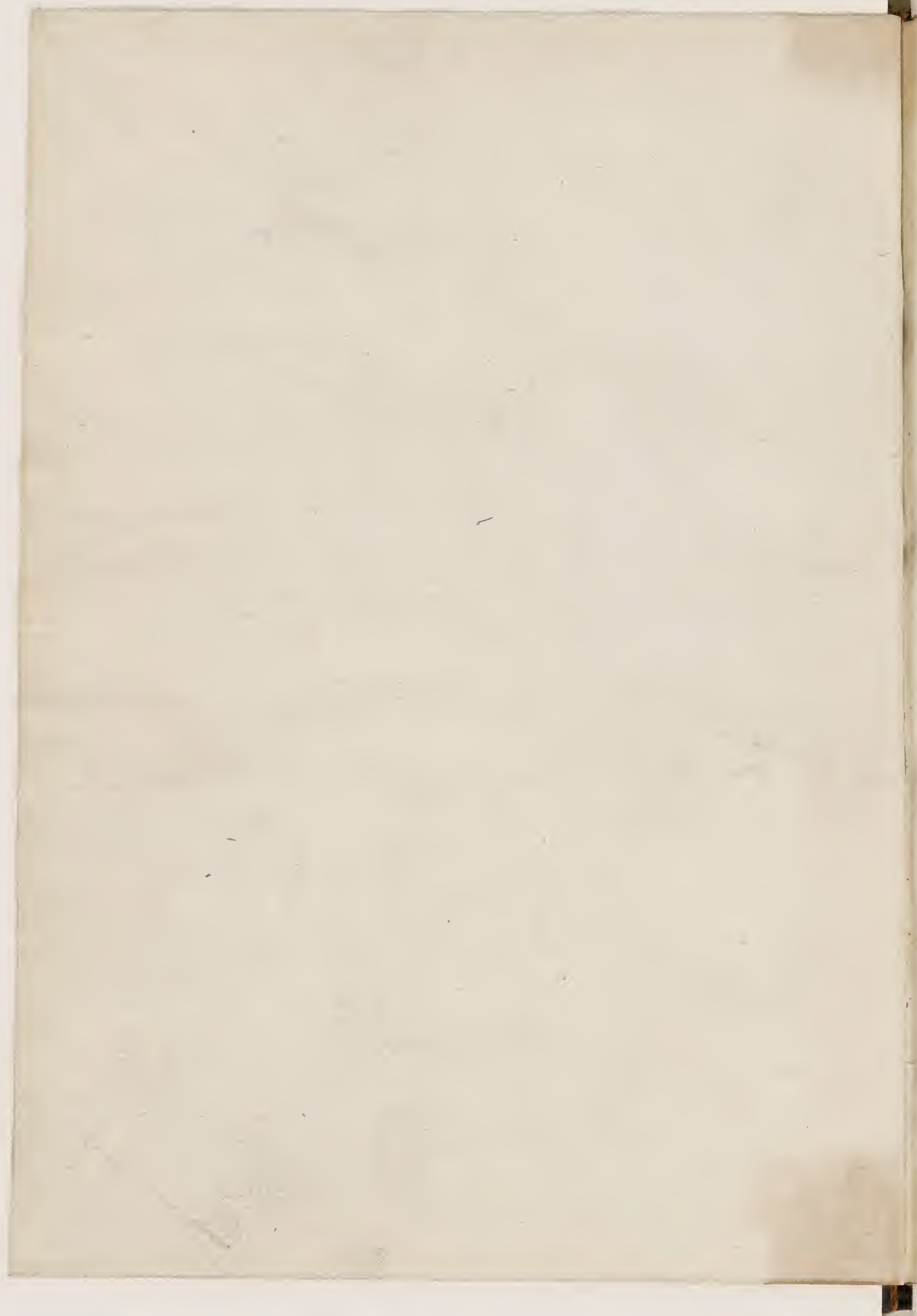
کم اومرسندن وفایی یلان دنیاد کلمی سن
محمد المصطفی بی الآن دنیاد کلمی سن

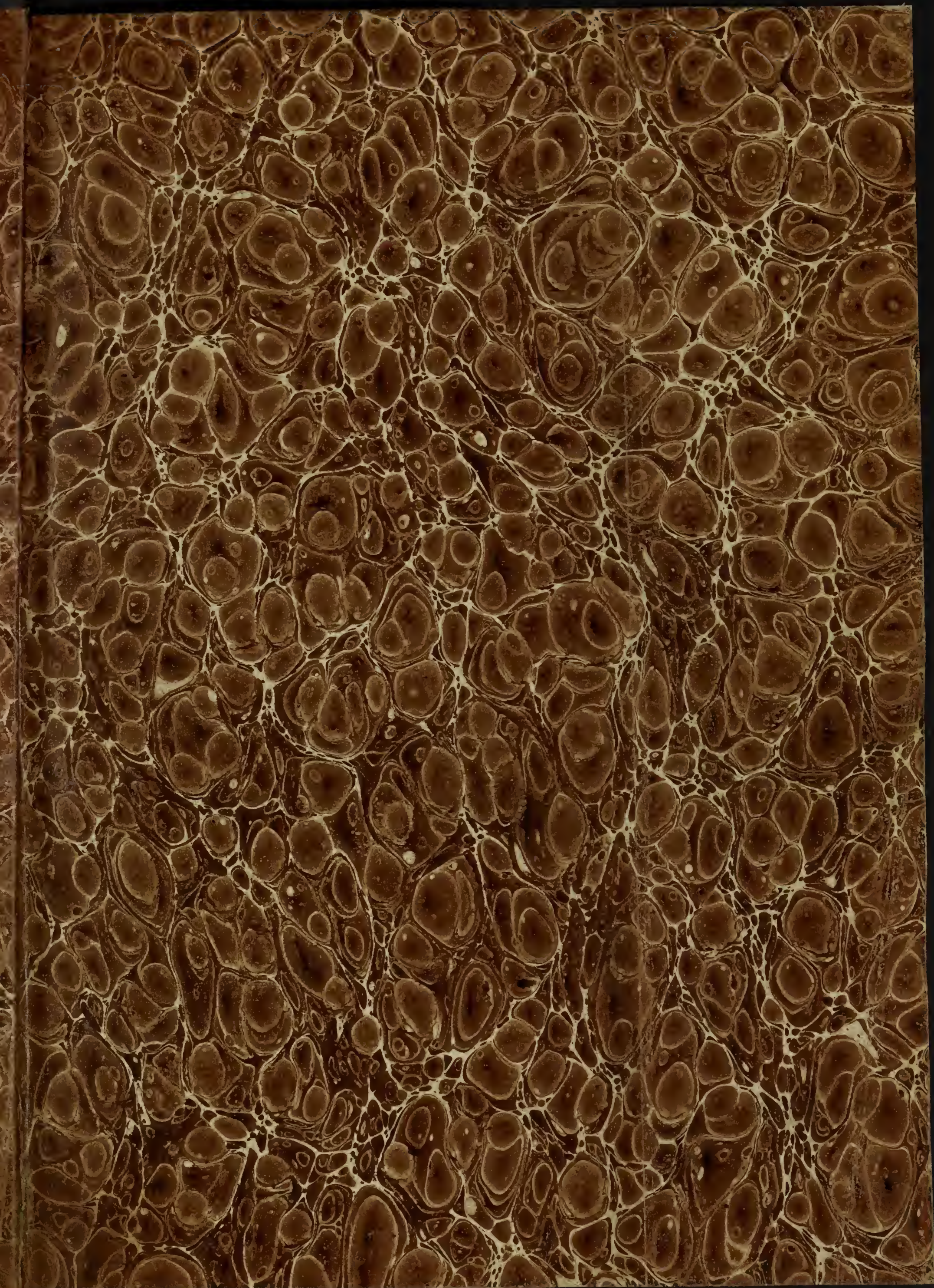
یوری هیچ بی وفا یوری سن سن جوی رکهنه قاری
نیجه یوز بیك اردن کری قالان دنیاد کلمی سن

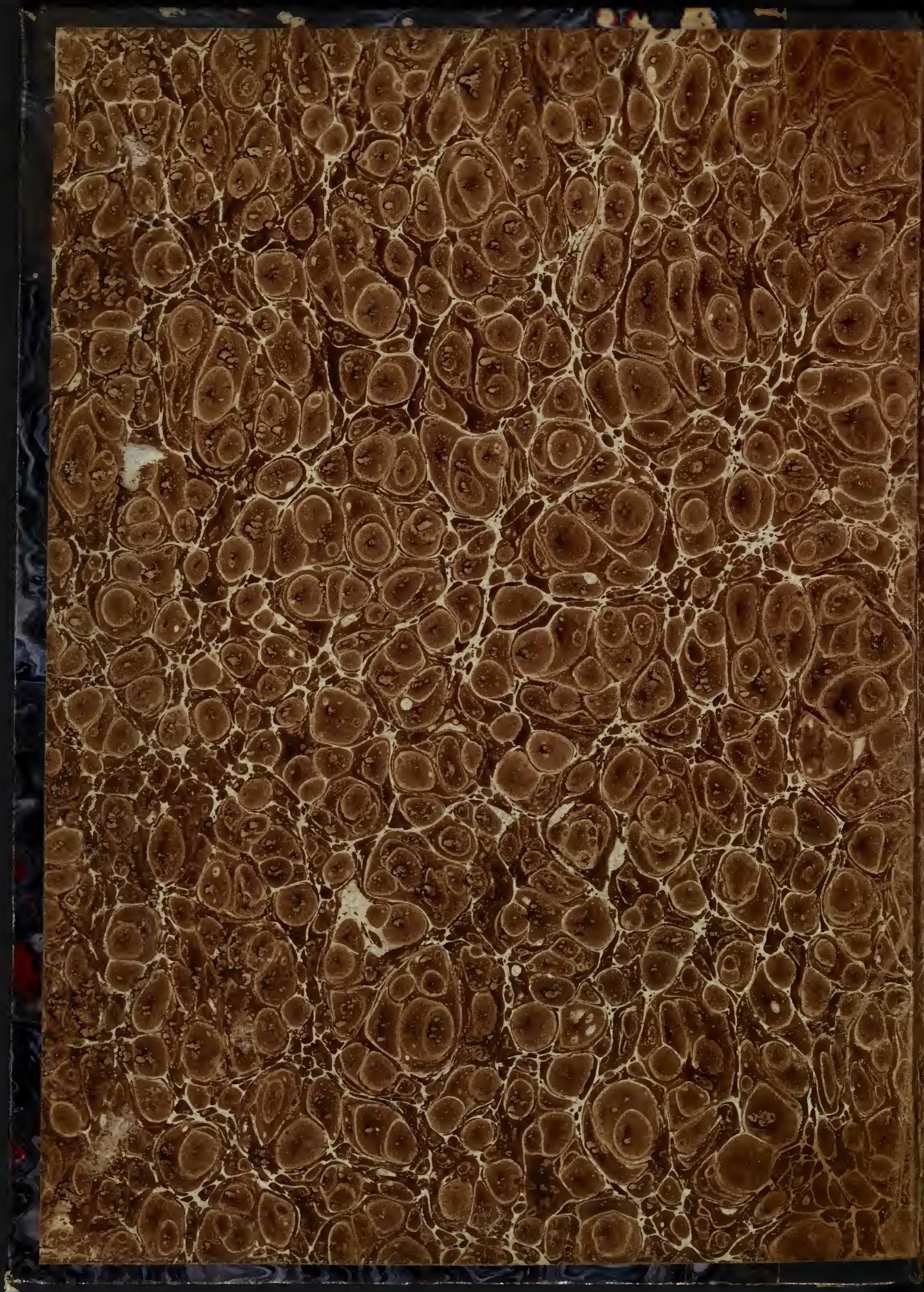
سحر یلطونادب کندن میدانه صالن سمندن
عالمه محنت کمندن صالن دنیاد کلمی سن

قصد ایدوب خلقك اوزینه طپرانطولدروب کوزینه
اهل غفلتك یوزینه کولن دنیاد کلمی سن

GretagMacbeth™ ColorChecker Color Rendition Chart